

NVE

Seksjon for småkraftverk
ved saksbehandler Brit T. Haugen

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 23.08.2013

SVAR PÅ INNKOMNE HØRINGSUTTALELSER FOR LØKKEBØ KRAFTVERK

I forbindelse med konsesjonssøknad for Løkkebø kraftverk har det kommet inn uttalelser til prosjektet. Vi har lest gjennom alle og trukket frem utdrag som vi ønsker å kommentere.

Norsk Grønnkraft har mottatt høringsuttalelser fra følgende:

1. Flora kommune
2. Sogn og Fjordane Fylkeskommune
3. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
4. Statens Vegvesen
5. SFE Nett AS
6. Advokatfirmaet Thommesen AS
7. Sogn og Fjordane Turlag
8. Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane

Flora kommune

1. Flora kommune er positiv til søknaden om Løkkebø kraftverk

NGKs kommentar:

1. *NGK takker for at kommunen er positiv til utbygging av Løkkebø kraftverk.*

Sogn og Fjordane Fylkeskommune

1. Sogn og Fjordane fylkeskommune vurderer fordelene ved disse kraftverka til å vere større enn ulempe for allmenne og private interesser, og rår til at konsesjon vert gitt (...).

NGKs kommentar:

1. *NGK takker for at fylkeskommunen er positiv til utbygging av Løkkebø kraftverk.*

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

1. (...) Fylkesmannen vurderer at eit eventuelt Løkkebø kraftverk vil få store negative landskapsverknader på grunn av redusert vassføring i Lykkjebøfossen. I medhald av vassressurslova § 24 fremjar vi motsegn til bygging av Løkkebø kraftverk. (...) i tillegg meiner vi at landskapsopplevinga frå riksvegen mellom Sandane og Florø vil verte redusert om desse prosjekta vert realisert. (...) Fossen er godt synleg frå vegen på motsett side av Lykkjebøvatnet (RV 615).
2. (...) Sjølv med planlagt minstevannføring på tre gonger 5-persentil i sommarhalvåret vil den reduserte vassføringa utgjøre eit monaleg inngrep i landskapet.

3. Anadrom fisk kan vandre opp i elva og fram til Lykkjebøfossen. Dersom det skal etablerast eit kraftverk med avlaup på anadrom strekning må det først undersøkast om kraftverksavlaupet kan påverke gyte- eller oppveksttilhøve og planleggjast nødvendige avbøtande tiltak. Alternativt bør kraftverksutlaupet flyttast ovanfor anadrom strekning. Etter vår vurdering er kunnskapsgrunnlaget ikkje i tråd med naturmangfaldlova § 8. Det finst ål i Lykkjebøvatnet, men Lykkjebøelva ovanfor fossen er truleg ikkje godt egna som oppvekstområde for arten. Elvelevande aure og andre vasstilknytte artar på tiltaksstrekninga vil verte råka av reguleringa.
4. Fossekall kan verte råka på grunn av dårlegare mattilgang og endra hekketilhøve.
5. Utbygginga vil generere om lag 400 m³ massar som dels vil verte brukt til vegar og del verte mellombels deponert for seinare bruk. Vi føreset at dette vert handtert på ein forsvarleg måte i detaljplanen og at deponia vert tilpassa landskapet.

NGKs kommentarer:

1. *NGK mener det er synd at Fylkesmannen er negativ til en utbygging av Løkkebø kraftverk. Det er etter vårt syn en utbygging som har en skånsom løsning og det er ikke gjort funn av rødlistede arter av karplanter, moser, lav eller terrestrisk fauna. Allmenne interesser blir i liten grad berørt av tiltaket. Tiltaket vil gi lokal verdiskaping. Det vil gi inntekter til grunneierne, Norsk Grønnekraft og skatteinntekter til kommunen. Det vil også tilføre 5 GWh ny, fornybar energi som tilsvarer energibruket til ca. 250 husstander. Vår, sommer og høst er fossen synlig fra RV615 fra motsatt side av Løkkebøvannet. Det er imidlertid ingen parkeringslommer eller rasteplasser langs RV 615 hvor en kan stoppe opp og se utover vannet/ over på motsatt side. Det er særlig ved de hyppige vår- og høstflommene at fossen er vakker og godt synlig. Siden kraftverket har begrenset slukeevne, vil flomvannføringen være nesten uforandret, og fossen vil dermed fortsatt være synlig fra RV615. Mellom flommene er fossen uansett liten og kraftverket vil for det meste stå. Lavvannsføring forekommer oftes om vinteren og resulterer i at elven og fossen ofte islagt. Utbyggingen er blitt vurdert å ha liten negativ konsekvens.*
2. *Alminnelig lavvannsføring er 26 l/s og 5 persentil er henholdsvis 33 l/s sommer og 23 l/s vinter. NGK søker om en minstevannsføring sommer på 99 l/s og 23 l/s vinter. En reduksjon av vannføringen vil ha direkte innvirkning på fuktkrevende mose- og lavarter som er registrert langs elven, men det er ikke registrert noen særs sjeldne eller rødlistede arter som er avhengig av fukten. Grunnet liten vannstand sommerstid og solvendt eksponering er det få fossesprøytarter. Ut ifra de registrerte naturverdier har biolog gitt området liten verdi. Det forekommer flommer om høst og vår og med den begrensede slukeevnen, vil flommene være nesten uforandret.*
3. *NGK har kontaktet Ecofact som utarbeidet biologisk mangfoldrapport til konsesjonssøknaden som beklager feil opplysning om at det i lakseregisteret ikke var oppført som anadrom strekning. Løkkebøelven tilhører Osenvassdraget som er registrert som lakse-/sjøørretførende i lakseregisteret. Bestanden er betegnet som dårlig for laks og hensynskrevende for sjøørret. Løkkebøelven har et potensielt anadromt strekk på ca. 320 meter. Dersom planene blir realisert vil de 50 øvre meterne gå tapt/bli forringet, mens de nedre 270 meterne fortsatt vil kunne fungere som gyte og oppvekstområde for fisk. Vedlagt våre høringskommentarer finnes et notat fra Ecofact ang. tema fisk i Løkkebøelva. Tiltaket vurderes å gi liten negativ konsekvens for anadrom fisk. For ytterligere informasjon viser NGK til rapport 471 fra 2000 utført av Rådgivende Biologer som ligger tilgjengelig på deres nettsider og er en fiskeribiologisk undersøkelse av hele Osenvassdraget. Rapport 471 sier at det ikke ble observert gytelaks eller fanga ungfisk av laks på elvestrekningene ovenfor utløpet av Endestadvatnet, og en kan regne lakseførende strekning fra utløpet av Endestadvatnet til sjøen. Det er sannsynlig at det forekommer laks i innsjøene ovenfor, spesielt rømt oppdrettslaks, men elvestrekningen er for korte til at det blir en nevneverdig smoltproduksjon selv om det skulle skje vellykket gyting. Når det gjelder sjøørret sier rapporten; I innsjøene ovenfor Svardalsvatnet ble det ikke fanget sjøørret, men det ble observert større ørret på elvestrekningene opp til Endestadvatnet i gyteperioden, og sjøørretførende strekning er i praksis den samme som for laks.*

4. *Det er ikke registrert fossefall under befaring og grunneier opplyser om at det ikke er fossefall i planområdet. NGK kan gjerne sette ut fuglekasser for fossefall dersom det skulle vise seg å være nødvendig.*
5. *Massen vil bli brukt til opprustning av veier og øvrige masser vil bli deponert som vist på vedlegg 3 i søknaden. Massen vil bli en ressurs for grunneierne til opprustning av veier. Dette vil bli beskrevet i detalj i miljøplanen i forkant av utbyggingen.*

Statens vegvesen

1. Statens vegvesen gjør merksom på at dersom kraftverka skal ha tilkomst frå riks- eller fylkesveg, har bygningar som skal settast nærare vegane enn byggjegrænse langs offentleg veg eller skal krysse veg med røyr eller kablar, må det søkjast Statens vegvesen om dette.

NGKs kommentar:

1. *NGK merker seg kommentaren fra Statens vegvesen og vil hensynta den ved en ev. konsesjon.*

SFE Nett

1. Botnaelva og Løkkebø kraftverk: Desse kraftverka har Sagefossen transformatorstasjon som næraste overliggande transformeringspunkt (66/22 kV). (...) Løkkebø kraftverk vil kunne tilknyttast eksisterande 22 kV linje som går mellom Grov og Sagefossen, utan at denne linja må forsterkast med mindre fleire andre kraftverk skal overførast same vegen, jfr. pkt. 1 .
2. Anleggstilskot vil bli innkrevd etter gjeldande regelverk frå NVE. Generelt vil det bli krevd anleggstilskot for nødvendige forsterkingar for 22 kV nett.

NGKs kommentarer:

1. *NGK merker seg kommentar og vil komme tilbake til SFE Nett ved en ev. konsesjon for videre dialog.*
2. *NGK merker seg kommentar om anleggsbidrag ved en ev. konsesjon.*

Advokatfirmaet Thommesen AS

1. Jeg representerer Simon Lars Løkkebø, eier av gnr. 58 og bnr. 8 i Flora. (...) I søknaden er det opplyst om at søker har inngått avtale om leie av fall med grunneierne til fossen i vassdraget, gnr. 58, bnr. 1 og 9, jfr. Søknaden side 15. Som eier av bnr. 8 mener Simon Lars Løkkebø at det aktuelle fall ligger i sameie der hans bruk, bnr. 8, eier 50 %. Subsidiært at det foreligger et sameie mellom bnr. 1, 5, 8 og 9, basert på skyld. (...) Simon Lars Løkkebø er villig til å forhandle om deltakelse/utleie av sine rettigheter, men gjør gjeldende at hans eierrettigheter må respekteres, eventuelt at dette må avklares gjennom en rettsutgreiing for jordskifteretten.

NGKs kommentar:

1. *Dette er en privatrettslig sak som NGK vil ta videre i direkte dialog med Advokatfirmaet Thommesen AS. NVE vil bli underrettet om status.*

Sogn og Fjordane Turlag

1. Sjølve utbyggingsområdet for Løkkebø kraftverk kjem i liten grad i direkte konflikt med viktige turruter, men på turar som har Lykkjebøen som startpunkt og/eller endepunkt, har Lykkjebøfossen stor opplevingsverdi, særleg viss vassføringa i elva er bra. (...). (...) Lykkjebøfossen er eit veldig viktig landskapselement. Viss Lykkjebøfossen på ein god måte skal ivaretakast som det viktige

landskapselementet den er, så bør minstvannføringa om sommaren aukast kraftig. Til dømes til minimum 365 l/s, eller 50 % av middelvassføringa.

2. Inntak: (...) Og mellom desse skal ein ha en open kanal på heile 85 m. Vi er spesielt kritiske til å ha ein så lang heilt open kanal. Vi hadde helst sett at det vart lagt eit nedgrave røyr frå elva og over til inntaksbassenget. Med ein heilt open kanal kan ein få problem med å ha kontroll med kor store vassmengder som flyt over frå elva til inntaksbassenget. (...) Vi ber NVE vurdere inntaksopplegget grundig, og spesielt legge vekt på å sikre at det ikkje i eit einaste tilfelle kan bli slik at overløp går over inntaksbassenget i staden for over dammen og vidare nedover elva. Vi ber også NVE vurdere om det kan vere meir miljøvenleg med eit heilt anna inntaksopplegg.
3. (...) Vi vil bli veldig forundra viss ikkje ei så pass stor elv som dette gjeld, og som renn så pass flatt ut i Lykkjebøvatnet, er ei ganske viktig gyte- og oppvekstelv for aure/aureyngel.
4. Vi ber om at vegen fram til inntaket vert omgjort til køyresterk terreng eller ei anna form for «grøn veg», etter at anleggsarbeidet er avslutta.
5. (...) Er det verkeleg slik at kraftstasjonen berre vil vere i drift i 200 dagar for året i eit middels år? Og er det verkeleg slik at det blir overløp over dammen i berre 15 dagar i eit vått år?
6. (...) konsekvensen for landskap er ikkje vurdert i konsesjonssøknaden, verken av konsulenten eller utbyggaren.
7. Sogn og Fjordane turlag går mot bygging av Løkkebø kraftverk. Sjølv om dei reint fysiske inngrepa i samband med utbygginga ikkje kjem i særleg stor direkte konflikt med friluftsliv, meiner vi at den visuelle konflikten blir for stor.

NGKs kommentarer:

1. *NGK viser til kommentar nr. 3 til Fylkesmannen. Ved å øke minstevannføringen til 365 l/s vil det gi et tap på 0,52 GWh som er 10 % av produksjonen. Dette vil gjøre at utbyggingsprisen stiger fra 3,85 kr/kWh til 4,28 kr/kWh. I en tid da kraftprisene har sunket de siste årene og med et allerede marginalt prosjekt, vil et krav om større minstevannføring kunne true gjennomføringen av prosjektet.*
2. *Det er i prosjektet planlagt en kanal som graves og sprenges med plastringsstein. Det er ikke planlagt en støpt betongkanal. Det skisseret alternativet om å benytte et nedgravd rør vil være et større inngrep da dette vil kreve et større inngrep enn en kanal. Et rør krever et fundament under røret og en overdekning av masser over røret. Grøften til røret må graves dypere og en vil få mer overskuddsmasser som må deponeres. Minstevannførringsarrangementet vil være i dammen i elva. Alt overløp vil også gå over dammen i elva og ikke følge kanalen til inntaksdammen.*
3. *NGK viser til kommentar nr. 3 til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.*
4. *Det er planlagt en skogsbilvei med dekke av grus eller pukk. Vi vil benytte borkaks fra boring av tunnel til vei.*
5. *Kraftverket har en estimert brukstid på 2380 timer. Det er rett at i et middels år (1975) vil kraftverket være i drift i 200 dager av året og ha 44 dager med vannføring over største slukeevne. NGK beklager at det er en tallfeil i tabell som viser antall dager med vannføring over største slukeevne i et vått år. Rett tall er 75 dager med vannføring over største slukeevne i det våteste år (1989).*
6. *Landskap kan defineres ulikt og det kan gjerne deles i kulturlandskap og naturlandskap. NGK er ikke enig i at søknaden ikke har vurdert konsekvens for tema landskap. Malen er fulgt og det er mange steder i søknaden som omtaler landskap. I punkt 3.19 er konsekvens for ulike tema listet opp i en tabell.*
7. *NGK er glad for å høre at Sogn og Fjordane turlag mener de rent tekniske inngrepene ikke kommer i særlig konflikt med friluftsliv. Vi mener utbyggingsplanene tar tilstrekkelig hensyn til fossens utseende og viser til kommentarene 1 og 2 til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.*

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane

1. Konklusjonen vår for søknaden om løyve til å byggje dei ti kraftverka i Flora er at NVE ikkje bør gi konsesjon før det er gjort betre miljøundersøkingar. Sidan vi ikkje går inn i kvart enkelt prosjekt, håpar vi at synspunkta våre i denne fråsegna vert tekne med i vurderingane til NVE.

NGKs kommentar:

1. *NGK har fått utarbeidet en egen biologisk mangfoldrapport for prosjektet med feltundersøkelser. Det er i tillegg blitt utført teknisk feltbefaring av ingeniør før valg av teknisk løsning. Det er fulgt en søknadsmal fra NVE for søknad om konsesjon for småkraftverk.*

Vedlegg til våre kommentarer er notat fra Ecofact ang. tema fisk.

Mvh.

Norsk Grønnkraft

Ved Prosjektleder konsesjoner, Tone Hisdal

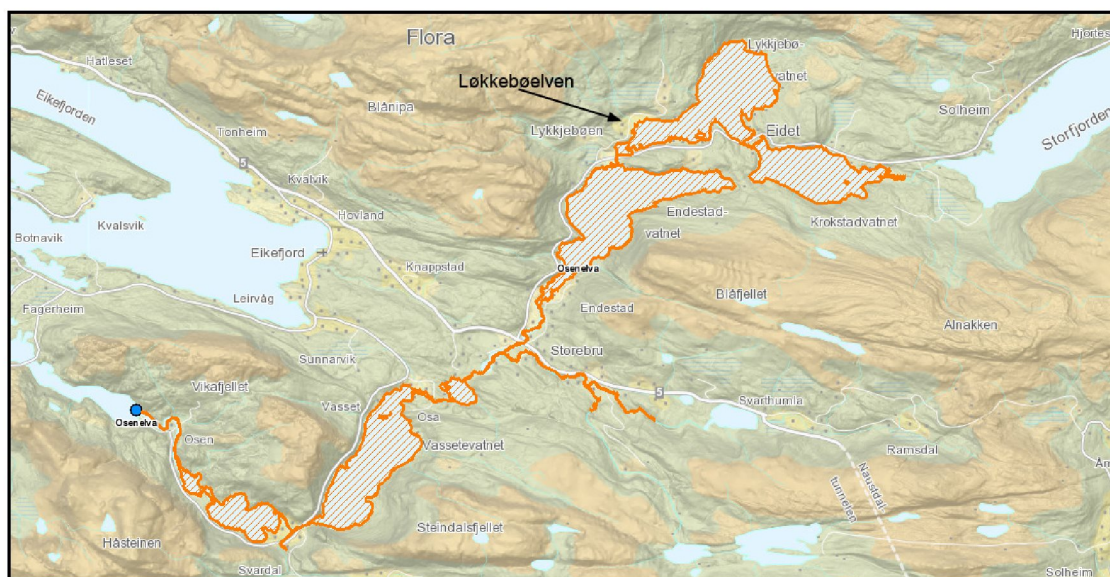
NOTAT

Vår ref.:

Dato: 20. august 2013

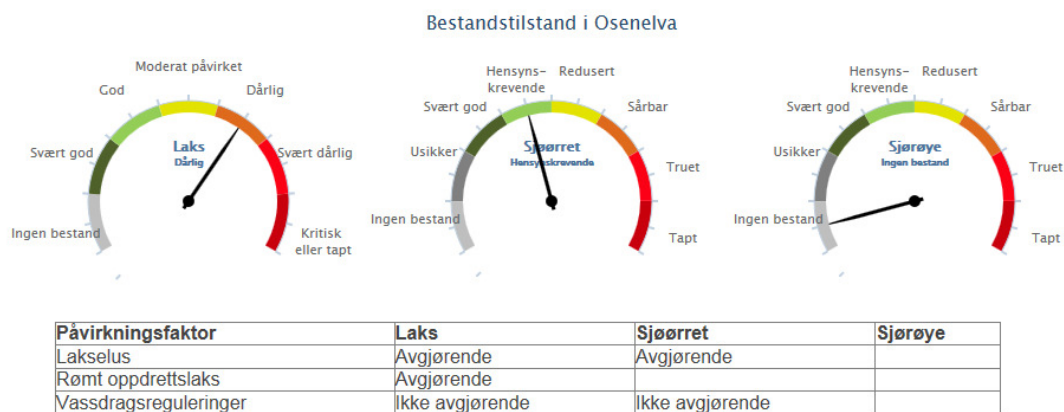
Vurdering av anadromt strekk i Løkkebølva i forbindelse med planlegging av et småkraftverk.

Ecofact har laget en biologisk rapport (i 2009, oppdatert i 2012) for Norsk Grønnkraft i forbindelse med planlagt småkraftverk i Løkkebøbekken. I den biologiske rapporten er det ikke beskrevet at den nedre delen av elven potensielt kan være gyteområde for anadrom fisk. Vi ser imidlertid nå i lakseregisteret at Løkkebølven er en del av det lakse-/sjøørretførende vassdraget Osenelva (se figur 1). Vi vil i dette notatet kort beskrive dette i forhold til planene om småkraftverk i Løkkebølva.

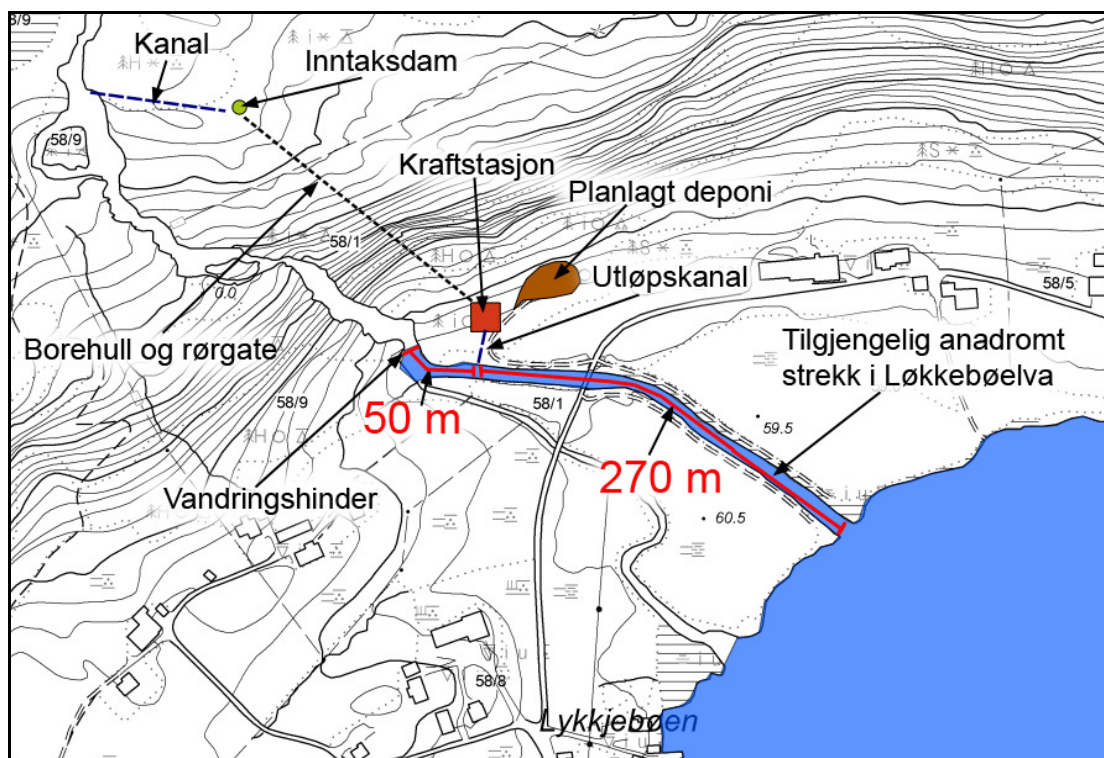
Figur 1. Løkkebølven er en del av det lakse-/sjøørretførende vassdraget Osenelva (Kilde: <http://lakseregister.fylkesmannen.no/lakseregister/public/default.aspx>).

Oselvassdraget har et lakseførende strekk på 30,6 km (Lakseregisteret). Det finnes både laks og sjøørret i vassdraget. Bestandstilstanden er betegnet som dårlig for laks og hensynskrevende for sjøørret (se figur 2). De viktigste påvirkningsfaktorene er oppgitt å være lakselus og rømt oppdrettslaks for laksebestanden, og lakselus for sjøørretbestanden.

Figur 2. Bestandstilstand for laks og sjørret i Osenelva (Kilde: <http://lakseregister.fylkesmannen.no/lakseregister/public/default.aspx>).

Løkkebølven er en liten sideelv i Osenelvvassdraget med 320 meter potensielt anadromt strekk (se figur 3). Det er ikke registrert laks eller sjørret i denne sidegrenen (grunneier pers. medd.). De nedre delene er grunne, men har forhold til at særlig sjørreten kan gyte her, men er trulig mindre egnet for laks. Det er noe usikkerhet knyttet til verdisetting, og lakselusen kan ha redusert antallet av evt. gytefisk. Men siden elven er tilgjengelig for anadrom fisk settes verdien til middels for anadrom fisk.

Figur 3. Oversikt over potensielt anadromt strekk i Løkkebølva (markert med blått). Fossen skaper et absolutt vandringshinder. Strekket er 320 meter langt. Dersom planene blir realisert vil de 50 øvre meterne gå tapt/bli forringet, mens de nedre 270 meterne fortsatt vil kunne fungere som gyte og oppvekstområde for fisk.

Figur 4. Det er bare strekket mellom fossen og den rød streken som blir påvirket av utbyggingsplanene.

Fossen skaper et absolutt vandringshinder. Det anadrome strekket i Løkkebøelva er 320 meter langt. Dersom planene blir realisert vil de 50 øvre meterne gå tapt/bli forringet, mens de nedre 270 meterne fortsatt vil kunne fungere som gyte og oppvekstområde for fisk (se figur 3). Av de øvre 50 meterne er ikke hele strekket egnet som gyteområde. Vanntemperaturen vil kunne bli marginalt påvirket av at vannet blir lagt i rør, men på grunn av det korte strekket, vil det i praksis ikke få noen betydning.

Det vil under boringen av tunnelen kunne bli avrenning av borestøv i elven. Borestøv har ikke skarpe partikler, og fisk kan tåle høye konsentrasjoner av slikt støv i vannet. I den stilleflytende nedre delen vil det kunne føre til en midlertidig nedslamming. Det forutsettes at det lages fangdammer i forbindelse med boringen og lagring av massene slik at avrenning av finpartikler unngås.

Samlet sett vurderes omfanget av utbyggingen å bli lite negativt for anadrom fisk (sjørret) i laksevassdraget Osenelva som Løkkebøelva er en sidegrein av. Med middels verdi gir dette liten negativ konsekvens for anadrom fisk.

Figur 5. Øvre del av det potensielt anadrome strekket i Løkkebøelva.